

Fotografie als hulpmiddel

====
====
====
====
====
====
====
====

Fotografie is een sterk middel in geestelijke hulpverlening. Een fotoproject waarbij patiënt én fotograaf een vertrouwensband opbouwen kan heilzaam werken.

Millaa is de naam van het samenwerkingsverband tussen Asselien van Dijk en Dia Wilbrink, twee hulpverleners die, wanneer ze geen les geven aan de Hogeschool Windesheim, actief zijn met coaching, training en het geven van therapie sessies. Twee jaar geleden

kwamen ze in aanraking met het project *The Loveliest Girl In The World* van de fotografe en therapeute Miina Savolainen. Gedurende tien jaar fotografeerde de Finse sociaal hulpverlener tien meiden die opgroeiden in instellingen. De sprookjesachtige

foto's van de meiden in prachtige jurken en gefotografeerd in de grootse Finse natuur helpen de beschadigde tieners bij het versterken van hun zelfbeeld en het accepteren van zichzelf.

Van Dijk en Wilbrink bezochten de expositie in Finland en waren wild-enthousiast. Hun samenwerking was reeds beklonken en het project werd kracht bijgezet door Millaa te kiezen als naam van hun bureau; Milla is een van de gefotografeerde meiden. Savolainen stelt dat de geestelijke gesteldheid pas kan verbeteren wanneer je zelfbeeld positief is bijgesteld. Fotografie bleek een uitstekend middel om dat doel te

bereiken. Asselien: "Savolainen brengt de dromen van de meiden in beeld en verbeeldt hoe ze zouden willen zijn. Savolainen is zelf fotografe, al beschrijft ze in haar methodiek dat er uiteraard een fotograaf in de arm kan worden genomen om het project te realiseren. Die fotograaf moet uiteraard wel in staat zijn die dromen bij iemand naar boven te halen. "Het ego van de fotograaf moet even wijken, fotografie is hier een middel en niet het doel." Dia vult aan: "Enkel al het gegeven dat je als fotograaf iemand met een beschadigd zelfbeeld kan beloven dat je samen gaat werken, voor hem of haar terug zal komen en inzet toont, geloof maar

Miina Savolainens 'Empowering Photography'

Aan de basis van het project 'The Loveliest Girl in the World' staat de methode Empowering Photography, ontwikkeld door de Finse fotografie en therapeute Miina Savolainen op basis van het 'empowerment' principe. Met empowerment als fundament kan fotografie worden gebruikt als de aanjager van een ondersteunend proces voor een individu of groep, familie of gemeenschap. De methode is in Finland al ingezet in het onderwijs, gezondheidszorg, therapie en in gemeenschapswerk.

Empowerment staat voor het groeiproces van innerlijke kracht en de opbeurende werking die een individu kan ervaren. In het geval van Empowerment Photography wordt de waarheid en kracht van een foto ingezet ten bate van iemands identiteit en de communicatie tussen twee individuen. Fotografie in Empowering Photography kent vier pijlers: foto-albums, de interactie van een fotosessie, portretfotografie en het fotograferen van het alledaagse leven. Zo kan fotografie ingezet worden als een middel dat interactie in relaties kan herstellen. Ook kunnen gedachtes, emoties en andere abstracte zaken een gezicht gegeven worden.

Betekenisvolle maar onopgemerkte aspecten van een individu of uit een gemeenschap kunnen in beeld worden gebracht. Voor de behandelde resulteert een succesvolle sessie in een hernieuwde ervaring van intimiteit en trouw, voortkomend uit het gevoel begrepen te worden.

◀ **MILLA MAKKONEN**
door Miina Savolainen, 1998

dat zoiets een enorme impact heeft. De boodschap is: je bent het waard. De foto's in het boek *The Loveliest Girl In The World* vertellen nog meer. Het grootse Finse landschap is in de foto's betrokken: overweldigend. Het laat de meiden, maar ook de kijker, begrijpen dat je onderdeel bent van het grote geheel."

In het geval van Dia en Asselien moet de fotograaf heel wat aankunnen, dat is duidelijk. Asselien: "Wanneer je iemand écht wilt helpen moet je voorbij alle verdriet, angst en boosheid om tot de kern van het probleem door te kunnen dringen. Maar voordat je iemand goed kunt helpen, moet je jezelf kennen en wellicht ook de confrontatie aangaan met je eigen verdriet of angsten. Van de fotograaf verwachten wij creativiteit, invoelend vermogen, geduld en zelfkennis. Tsjá, dan moet het ego plaatsmaken om het hogere doel te bereiken en dat moet een fotograaf willen én kunnen. We zoeken immers niet naar zomaar een mooi plaatje."

Jenny Wesly werkt onder de naam Focus Projecten aan projecten gericht op persoonlijke ontwikkeling en identiteit. Jenny is zelf fotografe, maar ze geeft haar cliënt ook graag een camera om mee aan de slag te gaan.

"Ik werkte met zeer moeilijk opvoedbare kinderen. Ik gaf ze een cameraatje mee en liet ze hun eigen leven fotograferen. Vervolgens gingen we samen de doka in - we hebben het over de jaren tachtig - een plek van rust en aandacht waar heel gestructureerd gewerkt moet worden, wil je de foto's goed ontwikkelen. Soms was dat een hele strijd voor de jongeren, er werd gevloekt en getierd, maar wanneer het lukte wisten ze: 'ja, ik kan iets!'. Later gingen we met die daadwerkelijke foto's aan de slag. 'Waarom heb je je moeder gefotografeerd,' vroeg ik dan, 'en zou je niet ook samen met je moeder op de foto willen?' Zo kwam een goed gesprek relatief eenvoudig snel op gang. Het kind leerde zichzelf kennen door die foto's en bovendien leerden ze fotograferen: eindelijk waren ze succesvol."

De fotografie is een instrument voor empowerment, het sterker maken van jezelf als individu vanuit je eigen kracht. Jenny: "Zo werk ik nu met een erg verlegen vrouw die toch zo graag haar eigen kapsalon wil starten, niet een gelukkige combinatie. Ik geef haar een camera en zeg: ga naar kapsalons, ga een gesprekje aan en fotografeer wat je mooi vindt. Zo kan ze visualiseren wat ze wil, wat ze kan en wat haar dromen zijn." Fotografie is niet het doel maar ditmaal het middel. Jenny: "Die

(website voorbeeld)

Websites voor fotografen

Snel en makkelijk een professionele website!

- ✓ Kies zelf uw domeinnaam
- ✓ Eenvoudig zelf foto's uploaden
- ✓ Gratis één week testen
- ✓ Al vanaf Euro 99,- per jaar

Bestel nu uw gratis testsite op www.soyno.com

camera trekt haar over de streep."

Dia Wilbrink paste de kracht van beeld ook op zichzelf toe: "Tijdens mijn opleiding werd me aangeraden te werken aan het verlies van mijn overleden moeder. Ik heb al onze familiefoto's waar ze op stond verzameld en gemonteerd met een documentairefilm als resultaat." Asselien beaamt dit: "Ik heb vrouwen behandeld die een partner hadden die incestpleger bleek. Ik vroeg dan of ze een foto van de dader mee wilden nemen. Ja, dat zorgde natuurlijk voor

buitengewoon heftige reacties. Wederom laat de kracht van beeld zich gelden." Ze concludeert: "Het gaat om het beeld dat de wereld van je heeft, en het zelfbeeld van een ieder dat deels daarvan afhankelijk is. Voor sommige mensen is het van belang dat hun zelfbeeld wordt bijgesteld." Het woord *zelfbeeld* verradt het al: fotografie kan dan van het groot belang zijn. ■

Web: www.focusprojecten.nl
en www.millaa.nl

Empowering Photography in Nederland

Millaa heeft al een samenwerking beklonken met fotografe Ilse van Dijk. En de jeugdinstelling in Harreveld is laaiend enthousiast over de fotografiemethodiek. Beide dames zien het al voor zich: "Bijvoorbeeld de gangen versieren met krachtige portretten van de jongeren, dat lijkt ons geweldig. Die jongeren die daar zitten, die zijn echt door iedereen uitgekotst, kunnen nergens anders meer terecht. Als we die kids iets kunnen bieden, dan zouden we ons belangeloos willen inzetten." Maar de financiën, altijd maar weer de financiën. "Er is gewoon geen geld voor," zo stellen de twee enigszins moedeloos. Dia: "Er moet toch een fotograaf zijn die dit leest en zo'n project wil starten. Wellicht een psycholoog die fotografie studeert, of een fotograaf die ook als hulpverlener werkt... Ze mogen ons vandaag nog benaderen". Asselien: "Graag zelfs!"
Mail: info@millaa.nl